GuyAI
מבית GOOL בגרויות

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: חורף מאוחר תשפ"א, 2021
מספר השאלון: 34282
קובץ: תשובות סופיות

אזרחות

שאלון 34282 (אקסטרניים)

הוראות לנבחן

הוראות לנבחן
א. משך הבחינה: שעה וחצי.
ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:
בשאלון זה פרק אחד – (2×50) – 100 נקודות
סך הכול – 100 נקודות
ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
ד. הוראות מיוחדות: אין.
כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.
ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.
בהצלחה!

בהצלחה!

תשובות סופיות

השאלות

שאלה 1

הכנסת מהווה רשות מכוננת האחראית על הכנת חוקה (כינון חוקה) באמצעות חקיקת חוקי יסוד.

הכנסת בוחרת בעלי תפקידים ממלכתיים: את נשיא המדינה ואת מבקר המדינה (בהצבעה חשאית, לכהונה אחת של שבע שנים), ואת נציגיה בוועדה לבחירת שופטים.

ציטוט: "בעשורים הראשונים של המדינה חוקקה הכנסת, הזרוע המחוקקת של המדינה, חוקי יסוד, שמעמדם גבוה יותר ממעמדם של חוקים רגילים ותפקידם להגדיר את העקרונות הבסיסיים של המדינה." / "בשנות התשעים של המאה ה־20 החלה הכנסת לחוקק גם חוקי יסוד שאינם עוסקים במוסדות השלטון, למשל חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו וחוק יסוד: חופש העיסוק." / "כדי למנוע הישנות של מקרים כאלה בעתיד חשוב מאוד כי הכנסת הבאה תחוקק את חוק יסוד: החקיקה." קישור: הכנסת חוקקה חוקי יסוד (והכותב קורא לה לחוקק גם את חוק יסוד: החקיקה), שמעמדם גבוה מחוקים רגילים והם מגדירים את העקרונות הבסיסיים של המדינה – פרקים בחוקה שנכתבת בהדרגה; ביטוי לתפקיד הכנסת כרשות מכוננת שמכוננת חוקה באמצעות חוקי יסוד.

שאלה 2

הצגה: ביקורת שמקיימת מערכת המשפט (בעיקר בג"ץ) על רשויות השלטון: על הרשות המבצעת – בדיקת חוקיות החלטותיה ופעולותיה וביטול החלטה בלתי חוקית; על הרשות המחוקקת – בדיקת התאמת החוקים לחוקי היסוד, ובישראל (במידה רבה מאז המהפכה החוקתית) גם פסילת חוקים הסותרים חוקי יסוד; אמצעי להגבלת השלטון ולהגנה על זכויות האדם. ציטוט: "חוק יסוד: החקיקה, אמור להבהיר מה הן דרכי החקיקה של הכנסת, מהי סמכותה, מה הם התנאים שעל פיהם בית המשפט העליון יכול לבטל חוקים שאינם חוקתיים או חוקים שבהליך חקיקתם נפלו פגמים." / "כמו כן חוק זה קובע באיזה רוב ובאילו נסיבות הכנסת יכולה לחוקק מחדש חוקים שבית המשפט העליון פסק על ביטולם ("פסקת ההתגברות")." קישור: בית המשפט העליון מבטל חוקים של הכנסת שאינם חוקתיים – ביקורת שיפוטית על הרשות המחוקקת.

שאלה 3

הצגה: הסכמה רחבה בין קבוצות בחברה; על כללי משחק בסיסיים / על אופייה הבסיסי של החברה או המדינה; מחזקת את היציבות ומאפשרת קיום בצוותא על אף חילוקי דעות. ציטוט: "במהלך השנים נקבע נוהג שעל פיו יכהנו בוועדה שני חברי כנסת – אחד מטעם הקואליציה ואחד מטעם האופוזיציה." / "נוהג זה נשמר בקפדנות מאז הוקמה הוועדה בשנות החמישים של המאה ה־20 ועד שנת 2015, אף על פי שהוא אינו מעוגן בחוק או בתקנון." / "אומנם תקנון זה אינו חוק, אך חברי הכנסת מן הסיעות השונות נוטים בדרך כלל לכבד אותו ולפעול על פיו." קישור: לפי הקטע, הקואליציה והאופוזיציה (הסיעות השונות) הסכימו שנים רבות על כלל משחק בסיסי – ייצוג שני הצדדים בוועדה / כיבוד התקנון – גם בלי חוק; ההסכמה שמרה על יציבות ואפשרה לפעול יחד למרות המחלוקות.

כל הבגרויות באזרחות עם פתרונות מלאים: www.guyai.co.il/bagrut/civics